

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

دانشکده ادبیات

مرکز شیراز

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد

در رشته زبان و ادبیات فارسی

گروه علمی زبان و ادبیات فارسی

عنوان پایان نامه:

فرهنگ، زبان و

ادبیات شفاهی مردم بوانات

فریبا امام

استاد راهنما:

دکتر محمود کمالی

استاد مشاور:

دکتر سید مهدی خیر اندیش

بهمن ۹۰

تاریخ :
شماره :
پیوست :

دانشگاه پیام نور استان فارس
باسم تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

صور تجلسه دفاع از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

جلسه دفاع از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد خانم فریبا امام دانشجوی رشته زبان و ادبیات فارسی به شماره دانشجویی ۸۶۷۱۰۳۴۲۵ با عنوان:

" فرهنگ، زبان و ادبیات شفاهی مردم بوانات "

با حضور هیات داوران در روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۶ ساعت ۸ صبح در محل ساختمان غدیر دانشگاه پیام نور شیراز برگزار شد و هیات داوران پس از بررسی، پایان نامه مذکور را شایسته نمره به عدد ۱۸..... به حروف..... هشتاد با درجه عالی تشخیص داد.

ردیف	نام و نام خانوادگی	هیات داوران	مرتبه دانشگاهی	دانشگاه	امضاء
۱	دکتر محمود کمالی	راهنما	استادیار	پیام نور بوانات	
۲	دکتر سید مهدی خیراندیش	مشاور	استادیار	پیام نور شیراز	
۳	دکتر جلیل نظری	داور	دانشیار	شیراز	
۴	دکتر مزگان آبشای	نماینده تحصیلات تکمیلی	استادیار	پیام نور شیراز	

رئیس اداره تحصیلات تکمیلی
شیراز - بلوار دهنخدا

شیراز- شهرک گلستان، بلوار دهنخدا
قبل از نمایندگانه بین المللی
تلفن : ۰۷۱۱-۶۲۲۲۲۴۰-۳
دورنگار : ۰۷۱۱-۶۲۲۲۲۴۹
صندوق پستی : ۱۳۶۸- ۷۱۹۵۵
www.spnu.ac.ir
Email : admin@spnu.ac.ir

اینجانب فریبا امام دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۶ مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گواهی می‌نمایم چنانچه در پایان نامه خود از فکر، ایده و نوشته دیگری بهره گرفته‌ام با نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم منبع و ماخذ آن را نیز در جای مناسب ذکر کرده‌ام. بدیهی است مسئولیت تمامی مطالبی که نقل قول دیگران نباشد بر عهده خویش می‌دانم و جوابگوی آن خواهم بود.

دانشجو تأیید می‌نماید که مطالب مندرج در این پایان نامه نتیجه تحقیقات خودش می‌باشد و در صورت استفاده از نتایج دیگران مرجع آن را ذکر نموده است.

فریبا امام
۱۳۹۰/۱۱/۲۶

اینجانب فریبا امام دانشجوی ورودی سال ۱۳۸۶ مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گواهی می‌نمایم چنانچه بر اساس مطالب پایان نامه خود اقدام به انتشار مقاله، کتاب، و ... نمایم ضمن مطلع نمودن استاد راهنما، با نظر ایشان نسبت به نشر مقاله، کتاب، و ... و به صورت مشترک و با ذکر نام استاد راهنما مبادرت نمایم.

فریبا امام
۱۳۹۰/۱۱/۲۶

کلیه حقوق مادی مترتب از نتایج مطالعات، آزمایشات و نوآوری ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه مطعلق به دانشگاه پیام نور می‌باشد.

بهمن ۱۳۹۰

تقدیم

به آنان که،

به من مهر،

عشق، صبر،

یادگرفتن و

یاد دادن

آموختند.

تقدیر و سپاس

به جاست که از زحمات بی دریغ و تلاش های بی وقفه ی استاد راهنما جناب آقای دکتر محمود کمالی که با سعه ی صدر، تجارب ارزنده ی خویش را فراراه حقیر نهادند، تشکر و سپاس گزاری نمایم. هم چنین از زحمات استاد محترم، جناب آقای دکتر سید مهدی خیراندیش کمال تشکر را دارم که با مشاوره ی اندیشمندانه ی خود، رهگشای این پایان نامه واقع گردیدند. بزرگوار استادی که مدتی نیز در خدمتشان شاگردی نموده و از خزانه ی دانش ایشان بهره ها برده ام.

و سپاس و قدردانی می نمایم از دیگر استادانی که در راه تعالی دانشجویان نهایت تلاش را می نمایند. توفیق روزافزون همه ی آنان را از خداوند بی همتا خواستارم.

ز لطفش بوانات غرق نعم	پس آن خداوند فضل و کرم
که طبعش نکو باشد و خوش سرشت	بود جمع بوان و باغ بهشت
و خودش پر از باغ و بستان بود	به فصل بهاران، گلستان بود
صفایش ریاید دل هر کسی	مکان های تفریح دارد بسی
زیب و گلآبی و توت و انار	بود میوه هایش فزون از شمار
ز انگور زرین بود با صفا	به مرداد و شهریور و مهرماه
به هر جا شود صادر از این دیار	به فصل خزان، غله و خشکبار
مکانی مبارک هنر پرور است	زمینی پر از معدن و گوهر است
خبر دارد از مومنان صدیق	وجود مساجد ز عهد عشیق
بود منبع فیض از هر طرف	قبور بزرگان دین و شرف

شعر از سید عنایت هاشمی

چکیده

بوانات یکی از مناطق خوش آب و هوای استان فارس دارای فرهنگی غنی است که، با شناخت فرهنگ آن علاوه بر حفظ و پاسداریش، به مردم آن منطقه بها و ارزش داده شده و آنان نیز در حفظ و اجرای آداب و رسوم خود تشویق می شوند.

از آنجا که شرط اساسی توفیق در جمع آوری ادبیات شفاهی، دانستن زبان و آشنا بودن با مردم آن محل است. این پایان نامه تحقیقی بر فولکلور و ادبیات شفاهی مردم بوانات است که نتیجه ی گفتگو با سال خوردگان مجموعه ای از آداب و رسوم، اعتقادات، سنت ها، برگزاری مراسم اجتماعی همانند جشن نوروز، عروسی، سوگواری عزیزان و سیدالشهدا (ع) و برگزاری مراسم خاص منطقه مانند: طاس گردون، چله بدر، چاوشی و... همچنین ضرب المثل ها، داستان ها، ترانه ها، بازی ها، لهجه ها، گویش های محلی و حتی خرافات مردم به طور دقیق ثبت، ضبط و جمع آوری شده است و همچنین به بررسی شناخت موقعیت طبیعی، اقتصادی، پیشینه ی تاریخی، صنایع دستی، آثار باستانی، مذهبی و گردشگری و نیز تحقیقی بر زندگی مشاهیر و بزرگان این شهرستان پرداخته شده است.

واژگان کلیدی

فرهنگ - زبان - آثار - شاعر - تاریخ - بوانات

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات
۲	۱-۱ مقدمه
۵	۲-۱ پرسش های اصلی تحقیق
۵	۳-۱ فرضیه ها
۵	۴-۱ روش تحقیق
۵	۵-۱ پیشینه و ضرورت انجام تحقیق
۶	۶-۱ هدف تحقیق
۷	فصل دوم: معرفی بوانات
۸	۱-۲ موقعیت جغرافیایی
۸	۲-۲ تقسیمات کشوری شهرستان
۱۰	۳-۲ بخش های بوانات
۱۰	۳-۲-۱ بخش مرکزی
۱۰	۳-۲-۲ بخش مزایجان
۱۰	۳-۲-۳ بخش سرچهان
۱۱	۴-۲ ویژگی های طبیعی
۱۱	۴-۲-۱ ارتفاعات
۱۱	۴-۲-۲ مهمترین کوه ها
۱۲	۴-۲-۳ منابع آب
۱۳	۴-۲-۴ رودخانه های مهم
۱۴	۴-۲-۵ چشمه و قنات ها
۱۴	۴-۲-۶ آب و هوا
۱۵	۴-۲-۷ پوشش گیاهی
۱۶	۴-۲-۸ نمونه جانوری

۱۷ ۵-۲ موقعیت اقتصادی
۱۸ ۱-۵-۲ کشاورزی و باغداری
۱۹ ۲-۵-۲ دامداری
۱۹ ۳-۵-۲ صنعت
۱۹ ۱-۳-۵-۲ صنایع دستی
۲۱ ۲-۳-۵-۲ سایر صنایع
۲۲ ۶-۲ پیشینه ی تاریخی
۲۴ ۱-۶-۲ مزایجان
۲۵ ۲-۶-۲ منج
۲۶ ۳-۶-۲ شیدان
۲۸ ۷-۲ بوانات گذر گاهی در طول تاریخ
۳۲ ۸-۲ موقعیت اجتماعی
۳۲ ۱-۸-۲ نحوه اداره شهر
۳۲ ۱-۱-۸-۲ کلانتر
۳۳ ۲-۱-۸-۲ خوانین
۳۴ ۳-۱-۸-۲ کدخدا
۳۴ ۲-۸-۲ طبقات اجتماعی
۳۴ ۳-۸-۲ شیوه ی ساخت منزل
۳۵ ۴-۸-۲ محلات قدیمی
۳۵ ۵-۸-۲ طوایف مختلف
۳۵ ۱-۵-۸-۲ ایل عرب
۳۵ ۲-۵-۸-۲ خلیج ها
۳۶ ۶-۸-۲ پوشش سنتی
۳۶ ۹-۲ دین، زبان و قومیت
۳۷ ۱۰-۲ تاریخچه آموزش و پرورش
۳۸ ۱۱-۲ مشاهیر بوانات
۳۸ ۱-۱۱-۲ میرزا محمد باقر بواناتی
۴۱ ۲-۱۱-۲ مولا ظاهر بواناتی

- ۳-۱۱-۲ میرزا محمد بواناتی ۴۱
- ۴-۱۱-۲ محمد حسن بواناتی ۴۱
- ۵-۱۱-۲ محمد حسن بواناتی (مفتون) ۴۲
- ۶-۱۱-۲ محمد حسین استخر بواناتی ۴۲
- ۷-۱۱-۲ میرزا علی خان بواناتی ۴۳
- ۸-۱۱-۲ عارف بواناتی ۴۴
- ۹-۱۱-۲ محمد علی بواناتی ۴۴
- ۱۰-۱۱-۲ سید علی اکبر موسوی ۴۵
- ۱۱-۱۱-۲ سید جواد بواناتی ۴۵
- ۱۲-۱۱-۲ آقا باباخان ۴۵
- ۱۲-۲ اماکن تاریخی، مذهبی، گردشگری ۴۵
- ۱-۱۲-۲ بقعه امام زاده حمزه بن موسی بن جعفر ۴۶
- ۲-۱۲-۲ مسجد جامع سوریان ۴۸
- ۳-۱۲-۲ منبر مسجد جامع سوریان ۴۹
- ۴-۱۲-۲ حسینیه ی سوریان ۵۰
- ۵-۱۲-۲ اجاق امام حسین ۵۰
- ۶-۱۲-۲ بیدبوزبان ۵۱
- ۷-۱۲-۲ تپه ی گندم و گاو ۵۱
- ۸-۱۲-۲ تل دل درد یا تل مراد ۵۱
- ۹-۱۲-۲ چنار یا علی ۵۲
- ۱۰-۱۲-۲ جای پای اسب ۵۲
- ۱۱-۱۲-۲ کهنه گاو ۵۲
- ۱۲-۱۲-۲ حوض قلندر ۵۳
- ۱۳-۱۲-۲ چهل دختران ۵۳
- ۱۴-۱۲-۲ مقبره بی بی خاتون ۵۳
- ۱۵-۱۲-۲ پل صفویه ۵۴
- ۱۶-۱۲-۲ قلعه روستای بزم ۵۴
- ۱۷-۱۲-۲ کوت باغی (اشگفت فیروز) ۵۴

۵۴ ۱۸-۱۲-۲ غار کان گوهر
۵۵ ۱۹-۱۲-۲ قدمگاه محمد حنفیه سوریان
۵۶ ۲۰-۱۲-۲ تفرجگاه پیرکدوئیه
۵۶ ۲۱-۱۲-۲ منطقه حفاظت شده دره باغ
۵۷ ۲۲-۱۲-۲ چهار طاق ساسانی
۵۷ ۲۳-۱۲-۲ قلعه تاریخی سیمکان
۵۷ ۲۴-۱۲-۲ کاروان سرای برد شیراز
۵۸ ۲۵-۱۲-۲ آثار تاریخی شیدان
۵۸ ۲۶-۱۲-۲ دره فراخ
۵۸ ۲۷-۱۲-۲ مناطق گردشگری و تاریخی سرچهان
۵۹ ۲۸-۱۲-۲ شهر کره ای و آثار تاریخی آن
۵۹ ۲۹-۱۲-۲ تفرجگاه محمد حنفیه قلات
۵۹ ۳۰-۱۲-۲ روستای گردشگری قنات ابراهیم و شاه زاده ابوالقاسم
۶۰ ۳۱-۱۲-۲ تفرجگاه چاه غیب
۶۰ ۱۳-۲ بقاع متبرکه و زیارتی بوانات
۶۱ فصل سوم: فولکلور و زبان شفاهی مردم بوانات
۶۲ ۱-۳ فولکلور
۶۳ ۱-۱-۳ پیشینه ی پژوهش و بررسی فرهنگ عامه در ایران
۶۴ ۲-۳ مراسم اجتماعی
۶۴ ۱-۲-۳ جشن تولد نوزاد(کشیک)
۶۵ ۲-۲-۳ جشن ختنه (ختنه سوران)
۶۵ ۳-۲-۳ جشن ازدواج
۶۶ ۱-۳-۲-۳ انتخاب زوج مناسب برای پسر
۶۶ ۲-۳-۲-۳ بله بران و مهر بران
۶۷ ۳-۳-۲-۳ شیرینی خوران
۶۸ ۴-۳-۲-۳ عقد کنان
۶۹ ۵-۳-۲-۳ خرجی بُران
۶۹ ۶-۳-۲-۳ هیزمی

- ۷۰ ۷-۳-۲-۳ حمام و حنا بندان
- ۷۰ ۸-۳-۲-۳ عروسی
- ۷۱ ۹-۳-۲-۳ جهیزیه بران
- ۷۲ ۱۰-۳-۲-۳ جا خالی بران
- ۷۲ ۱۱-۳-۲-۳ پا گُشا
- ۷۳ ۴-۲-۳ جشن شب چله
- ۷۳ ۵-۲-۳ جشن عید نوروز
- ۷۴ ۶-۲-۳ مراسم سیزده بدر
- ۷۵ ۳-۳ مراسم سوگواری
- ۷۵ ۱-۳-۳ سوگواری عزیزان و بستگان
- ۷۵ ۱-۱-۳-۳ مراسم تشییع و تدفین
- ۷۶ ۲-۱-۳-۳ مراسم پُرسه
- ۷۶ ۳-۱-۳-۳ مراسم شب جمعه
- ۷۶ ۴-۱-۳-۳ مراسم عید و آتش سال
- ۷۷ ۲-۳-۳ سوگواری ائمه(ع)
- ۷۷ ۱-۲-۳-۳ مراسم عزاداری ماه محرم در سوگ سیدالشهدا (ع)
- ۸۰ ۲-۲-۳-۳ سوگواری ایام شهادت حضرت علی (ع)
- ۸۰ ۴-۳-۳ مراسم خاص
- ۸۰ ۱-۴-۳ مراسم برفی کردن
- ۸۰ ۲-۴-۳ مراسم تنبیه شخص سارق
- ۸۱ ۳-۴-۳ مراسم چشم زخم
- ۸۱ ۴-۴-۳ مراسم چله بدر
- ۸۱ ۵-۴-۳ مراسم چوئشی (چاوئشی)
- ۸۱ ۶-۴-۳ مراسم درو
- ۸۲ ۷-۴-۳ مراسم دعای باران
- ۸۲ ۸-۴-۳ مراسم شناسایی فرد بدهکار
- ۸۳ ۹-۴-۳ مراسم طاس گردون
- ۸۳ ۱۰-۴-۳ مراسم ماه برات

۸۳ ۱۱-۴-۳ مراسم یولی یولی
۸۴ ۵-۳ غذاهای سنتی
۸۴ ۱-۵-۳ آبگوشت کوفته
۸۴ ۲-۵-۳ انواع آش
۸۴ ۱-۲-۵-۳ آش دُنْگِرِه
۸۴ ۲-۲-۵-۳ آش رشته
۸۴ ۳-۲-۵-۳ آش سبزی
۸۴ ۴-۲-۵-۳ آش سوله یا آرد ارزن
۸۵ ۵-۲-۵-۳ آش گندم
۸۵ ۶-۲-۵-۳ آش مغولو
۸۵ ۳-۵-۳ آغوز
۸۵ ۴-۵-۳ گوسفند چاله ای
۸۵ ۵-۵-۳ دَم پخت
۸۵ ۶-۵-۳ انواع حلوا
۸۵ ۱-۶-۵-۳ حلوای تافته
۸۶ ۲-۶-۵-۳ حلوای عید
۸۶ ۳-۶-۵-۳ حلوای مُزَوَّر
۸۶ ۷-۵-۳ انواع کباب
۸۶ ۸-۵-۳ کشک چغندر
۸۶ ۹-۵-۳ کشک کل جوش و کشک زیره
۸۶ ۱۰-۵-۳ گور ماست
۸۶ ۱۱-۵-۳ قُرْمِه
۸۷ ۱۲-۵-۳ انواع نان
۸۷ ۱-۱۲-۵-۳ نان کُماژدون (کماجدون)
۸۷ ۶۳ باورهای مردم
۹۲ ۷-۳ بازی های محلی
۱۱۱ ۸-۳ زبان و لهجه
۱۱۲ ۹-۳ ضرب المثل ها

۱۲۵ ۱۰-۳ نفرین ها
۱۲۶ ۱۱-۳ دعاها
۱۲۶ ۱۲-۳ قسم ها
۱۲۷ ۱۳-۳ داستان ها
۱۲۷ ۱-۱۳-۳ پیدایش خربزه
۱۲۸ ۲-۱۳-۳ کوسه ی خشک و لنگ
۱۳۰ ۳-۱۳-۳ قصه بچه صیاد
۱۳۴ ۴-۱۳-۳ وصیت پادشاه
۱۳۶ ۵-۱۳-۳ نارنج و ترنج
۱۳۸ ۱۴-۳ ترانه های محلی
۱۳۸ ۱-۱۴-۳ ترانه های ساده
۱۴۲ ۲-۱۴-۳ ترانه های عاشقانه
۱۴۹ ۳-۱۴-۳ ترانه های نوازش
۱۵۰ ۴-۱۴-۳ ترانه های هنگام مشک زدن
۱۵۲ ۵-۱۴-۳ واسونک ها
۱۵۵ ۱۵-۳ لغات و اصطلاحات محلی
۱۷۶ فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهاد
۱۷۹ پیوست ها
۱۹۰ منابع و مآخذ

فصل اول

کلیات

۱- کلیات

۱-۱ مقدمه

در هر سرزمین و منطقه، مهم ترین رکن و شالوده ی اصلی که جامعه بر آن چارچوب می چرخد و هویت و موجودیت خود را نشان می دهد، فرهنگ آن سرزمین می باشد. فولکلور (فرهنگ عامه) مجموعه ی شناخت ها و ویژگی های موقعیتی، اعم از موقعیت جغرافیایی، تاریخی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، آداب و رسوم، ادبیات، هنر و غیره را در بر می گیرد. انسان بواسطه ی آن شناخت ها بهتر می تواند جامعه و افرادی که در آن جامعه زندگی می کنند بشناسد و از خلق و خوی و سنت آن ها آگاه گردد.

بدون شک بالاترین و والاترین عنصری که در اصل هر جامعه و منطقه دخالت اساسی دارد، فرهنگ آن جامعه و منطقه می باشد. به طور اساسی فرهنگ هر جامعه هویت آن جامعه را شکل می - دهد و با انحراف فرهنگ، آن جامعه پوچ و توخالی خواهد شد، هر چند جامعه در ابعاد گوناگون دیگر قدرتمند و قوی باشد.

کشور ما از لحاظ وسعت و تنوع آداب و رسوم و عقاید، دارای فولکلوری غنی است و چه بسا در دو دهکده که فاصله ی چندانی از هم ندارند، آداب متفاوتی حکم فرما باشد.

از آن جا که آداب و رسوم، زبان، نژاد هر منطقه از عوامل مهم و اصلی انتقال فرهنگ شمرده می - شوند، ادب عامه نیز، یکی از شاخه های فرهنگ عامیانه را تشکیل می دهد که این نوع ادبیات به طور شفاهی از فردی به فرد دیگر منتقل می شود. نگارنده در این پایان نامه به مسائل فرهنگی، فولکلور و ادبیات شفاهی مردم بوانات پرداخته است. در ابتدای کار سعی شده است که با حضور در روستاها و معرفی شدن به سال خوردگان، از طرف نماینده شوراها، با مصاحبه، گفت و گو و گرفتن فیلم همراه با مشاهده ی مستقیم آثار تاریخی محل، اطلاعات سودمندی را ضبط و مکتوب کند. علاوه بر آن از کتب موجود در کتابخانه ها، مقالات و آمار نامه ها نیز استفاده شده است که برای بهتر انتخاب شدن و تنظیم آن ها، با فراهم نمودن یادداشت ها، مطالب راهنمایی و مشاوره ها، نسبت به نوشتن فصول ویژه ی این مجموعه اقدام شد که سرانجام این پژوهش، در چهار فصل به شرح زیر تنظیم گردید.

فصل اول کلیات است که شامل مقدمه، پرسش های اصلی تحقیق، فرضیه ها، روش تحقیق، پیشینه و ضرورت انجام تحقیق، اهداف تحقیق می باشد. با توجه به این که، یکی از پیش نیازهای اصلی مطالعه ی جامعه، خصوصاً آداب و رسوم، اعتقادات، آثار ادبی، هنری و...، شناخت موقعیت جغرافیایی و چهره طبیعی آن می باشد.

در مورد شهرستان بوانات می توان گفت منطقه ای کوهستانی، با آب و هوای معتدل نسبتاً سرد است. در قسمت غرب و جنوب غربی به واسطه ی وجود رشته کوه های زاگرس، هوا نسبت به سایر نقاط سردتر و دارای پوشش گیاهی بیشتری است و حتی برف کوه هاهم، تا تابستان باقی می ماند. و همین آب و هوای خنک بیلاقی، وجود چشمه سارها و پوشش گیاهی، موجب شده عشایر را خصوصاً، ایلات خمسه و دامداران محلی را به خود جلب نماید.

بوانات به علت داشتن آب فراوان و زمین های مساعد کشاورزی، مهمترین رکن اقتصاد آن ها بر پایه ی کشاورزی، باغداری، دامداری و سپس صنایع دستی متکی است. شهرت بوانات، علاوه بر انگور و کشمش مرغوب آن، که عنوان « خانه انگور » را داراست، گردوی اعلای پوست کاغذی آن نیز هست که سالانه افزون این محصولات بر مصرف اهالی، به شهرستان ها، استان های مجاور و حتی خارج از ایران صادر می شود. به طوری که (۱/۳ درصد) از کشمش های صادراتی کشور را تأمین می کند.

در فصل دوم، ویژگی های جغرافیایی، اقتصادی، تاریخی، تقسیمات کشوری، مشاهیر و اماکن تاریخی شهرستان بوانات مورد بررسی قرار گرفته است که وجود بناهای تاریخی و کهن در گذشته و کنار این خطه، گواه رونق اقتصادی، بازرگانی، صنعتی، کشاورزی، مذهبی و سیاسی آن در زمان های گذشته است. بسیاری از بناهای تاریخی آن، از میان رفته و بعضی از آن ها هنوز پابرجاست. از آثار به جا مانده، بناهایی است که بیشتر جنبه مذهبی داشته و عرق مذهبی اهالی، از انهدام آن ها جلوگیری نموده است. ساخت بنای مسجد جامع سوریان (مرکز شهرستان) در زمان عضدالدوله دیلمی و ساخت منبر عظیم آن در سال ۷۷۰ هجری قمری، بیانگر اهمیت سیاسی و مذهبی بوانات است و هم چنین وجود بزرگانی در این شهرستان با داشتن معروفیت و شگفتی در دوران زندگی، متأسفانه نام و نشان چندانی از آنان باقی نمانده است. به عنوان نمونه می توان میرزا محمد باقر بواناتی را نام برد.

فصل سوم که بخش عمده این تحقیق را در بر دارد، اختصاص به شناساندن فولکلور، زبان، دین، قومیت، تاریخچه آموزش و پرورش، و هم چنین سعی شده شرح کامل فرهنگ، آداب و رسوم، باورها، نوع پوشش، برگزاری مراسم، ترانه ها، داستان ها، بازی ها و ضرب المثل های محلی، لغات و اصطلاحاتی که مورد استفاده قرار گرفته اند را بر اساس حروف الفبا شرح داده شود.

فصل چهارم که آخرین فصل است شامل نتیجه گیری و پیشنهادات می باشد.

شایسته است از درون، حافظه ی تاریخی نسل امروز را تقویت نمود و هر منطقه ای، ظرفیت ها، میراث فرهنگی و سرمایه های ارزشمند خود را بشناسد و گرنه تند بادهایی که در راه است همه چیز را با خود خواهد برد و فرهنگ اصیل و مجموعه ی شناخت ها و آداب و رسوم و سنت ها را کم رنگ خواهد نمود.

۲-۱ پرسش های اصلی تحقیق

پرسش هایی که قسمت اصلی و عمده ی این تحقیق را تشکیل می دهند و برخی از آن ها مهم ترین فصول این پایان نامه را به خود اختصاص داده اند به شرح زیر می باشد:

الف) پیشینه تاریخی مردم بوانات مربوط به چه زمانی می شود؟

ب) اعتقادات و باورهای آن ها چگونه است؟

ج) آثار تاریخی و دیدنی این شهرستان چیست؟

د) ادبیات شفاهی و زبان ولهجه ی آن ها به چه صورت است؟

ه) فرهنگ و آداب و رسوم اجتماعی آن ها چگونه است؟

۳-۱ فرضیه ها

به دلیل میدانی بودن این تحقیق، کمتر می توان بر پایه ی فرضیات کاری انجام داد، با این حال:

الف) در بوانات با توجه به آثار باستانی موجود پیشینه ی تاریخی آن بسیار زیاد است.

ب) بوانات با توجه به پیشینه ی تاریخی، باید فرهنگ و تمدن غنی داشته باشد.

ج) در بوانات با وجود سال خوردگان و بافت قدیمی روستا ها، باید آداب و رسوم قدیم در آن جا رایج باشد.

۴-۱ روش تحقیق

تدوین این پایان نامه، در اکثر موارد، براساس مصاحبه ی مستقیم، با سال خوردگان و افراد محلی بوده که روش تحقیق آن بیشتر به صورت میدانی می باشد. اما در مورد تاریخچه، و معنی و مفهوم بعضی کلمات و اصطلاحات، تحقیق به روش کتاب خانه ای و با استفاده از کتاب های موجود در کتاب خانه ها انجام گرفته است.

۵-۱ پیشینه و ضرورت انجام تحقیق

درباره شهرستان بوانات، تاریخچه، موقعیت جغرافیایی کتاب هایی به رشته تحریر در آمده است که از آن میان می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- بوانات فارس، نوشته و تحقیق منصور مؤتمن.

۲- فارسنامه ناصری از میرزا حسن، حسینی فسایی به تصحیح منصور رستگار فسایی.